

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ
Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто пост. шая. 504-060.
(43.32)
Адреса для телеграм:
„Діло“ Львів.
Головний Редактор прий-
має від 11—12 год. перед-
полуднем.
Рукописи не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місяць 5-00 зол.
Чвертьріччя 15-00
Півріччя 30-00
Річчя 60-00
ЗА ГРАНИЦЕЮ:
В Америці 1 долар, фран-
ції, Голландії, Бельгії 20 фр.
фр., Чехословаччині 30 ч. к.
— в усіх інших краях по
7-50 зол.

Телеф. Редакції: 219-41.
Друкарні: 227-26.
В СПРАВІ ОГЛОШЕНЬ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
20 сот.

В ювілейний рік Генія України.

Львів, 9. березня 1936.

Щогорічні Шевченківські свята будуть мати в нас винятковий характер з огляду на 75-літні роковини смерті Поета. Різні просвітні, культурні та наукові організації й установи вже підготовляються до прилюдних свят, кожні відповідно до роду своєї діяльності та засобів, якими розпоряджає.

Маємо вже за собою ту добу, коли треба було для Шевченка виокремлювати право на прилюдне свято і коли воно було однозначне з конспіративною діяльністю. Сьогодні Шевченко признаний як великий поет навіть нашими ворогами і все його життя так тісно зв'язане з боротьбою за наше національне визволення, що вороже становище до нього рівнозначне з образою наших національних ідеалів.

Величчя Шевченка не змаліло від зміни суспільних ідей та літературних течій. Як колись, так і нині верховодить він над нашим національним життям як найкращий виразник наших громадських і національних змагань. Ніхто не зумів з такою силою й ясністю перетворити в сили, живі образи найкращих моментів нашої бувалицької історії, ніхто не зумів краще від Шевченка розбудити в містонах своїх земляків почуття, що йшли назустріч кращому майбутньому. Кожен рік приносить нам нові докази на те, який могутній вплив Шевченко завдав на українському національному розвитку і як багато завдячує йому наше духовне життя.

Належить Шевченко до поетів, супроти яких замовкають різниці поглядів та особистих симпатій. У його творчості знаходиться кожний інші толи, що залишають сильний відгомін у душі. Його життя так гармонійно доповнює його твори, що само воно нагадує не одну з його великих поем, де перемішують нотки глибокого трагізму із свободолобним сильним поривом.

В ювілейний рік знайдемо певно не один живий доказ культи для поета, що жде від нас 75 літ після своєї смерті ще не одного прояву пошани для себе та розуміння своїх творів. Не можемо, на жаль, похвалитись пам'ятником у нашому місті, ні навіть назвою вулиці, гідною його величчя. Бракує нам теж досі великих, гарних видань його творів і тих популярних, що могли би розходитись у сотнях тисяч примірників.

Усе це завдання, що їх мусимо виконати.

Війна в Абіссинії припинена.

ТАКОЖ ІТАЛІЯ ПРИНЯЛА ЗАКЛИК КОМІТЕТУ 13-ОХ.

ЛОНДОН, 9. 3. ПАТ. Як подає Райтер з Асмари з огляду на те, що Мусоліні прийняв пропозиції комітету 13-ох, Італійське командування наказало припинити бомбардування з літаків та відкликати повітряні сили до своїх баз. Рівночасно припинили зачіпки військові операції на час дипломатичних переговорів.

АСМАРА, 9. 3. ПАТ. Повідомляють, що Італійське командування наказало припинити військові операції поза тактичними перегрупуваннями військ.

ЛОНДОН, 9. 3. ПАТ. Здержання військових операцій розуміють тут так, що Італійський уряд відсуває на другий план конфлікт з Абіссинією з огляду на важку ситуацію в Європі.

ІТАЛІЙСЬКИЙ КОМУНІКАТ.

РИМ, 9. 3. ПАТ. Після засідання ради міністрів, що зібралася в суботу рано, оголосили

такій комунікат: „Голова уряду подав раді міністрів напямі Італійської відповіді на заклики комітету 13-ох: у принципі Італійський уряд прийняв заклики“.

СМЕРТЬ ВОЖДА.

ЛОНДОН, 9. 3. ПАТ. З Аддіс-Абеби подають, що помер там рас Мулюгета, абіссинський міністр війни.

ПОЛЕВИЙ СУД.

АДДИС-АБЕБА, 9. 3. ПАТ. Перед імператорським трибуналом відбувся процес проти кількох командантів із армії раса Дести, які не сповнили наказів своїх завдань під час відвороту цієї армії. Одного обвинуваченого, Фітаварі Аддема, засудили на веру смерті.

Зміна адреси 1 зол. Можна прислати пошто-
вими марками.

Французи обсаджують прикордонні фортифікації.

НЕПРИМИРНА ПОСТАВА ФРАНЦУСЬКОГО УРЯДУ.

ПАРИЖ, 9. 3. ПАТ. Вчора увійшли у життя загрози безпеки: військові частини обсадили фортифікації та відтинки між ними. Сьогодні припинили в армії відпустки, а урльопованих відкликали до своїх частин. Ніяких нових рішень не поклали до зброї. З дельшими військовими поставками зажає французький уряд до часу, аж Ліга Націй ствердить офіційно винуватість Німеччини; тоді франц. уряд застановить на силі зброї планують безпеку незалежно від санкцій, яких домагатиметься Женева.

НІМЦІ ОБВИНУВАЮТЬ ФРАНЦІЮ.

БЕРЛІН, 9. 3. ПАТ. Відповідь французького уряду на німецький меморіал заспокоїла німецькі та дипломатичні кола. Сподівалися, що Франція відкине Гітлерові пропозиції, але не так яскраво. Непримирному становищу Франції протиставлять резерву всіх інших держав за зняттям Бельгії. Тутешні політичні кола стверджують, що Франція бере на себе велику відповідальність, відкидаючи Гітлерові пропозиції.

Міські Театри у Львові, вівторок 10. березня.
У ВЕЛИКИМ ТЕАТРІ в год. 8-мій
оперетка П. Абрагама

„Баль у Савою“.

Нині грають оба Театри.

В ТЕАТРІ РІЖНОРОДНОСТЕЙ

„Трафіка лані генералової“
комедія Буш-Фекете.

Добрий інтерес, коли повний черес!

Щоб мати повний черес, складайте свої ошадности в

Кооперативному Банку „ДНІСТЕР“

у ЛЬВОВІ, вул. РУСЬКА ч. 20.

Кінець версайського мира.

Львів, 9. березня 1936.

Рівно 15 літ тому славний англійський економіст Кейнес писав буквально так: „...Особисто гадаю, що це річ неможлива всю відповідальність за обставини, які доводили до війни, скласти тільки на одну націю; війну викликав, болей частинно, засадничий характер міжнародної політики і загального суперництва під кінець XIX. ст., імперізм (одержавно добрий у Росії, як у Німеччині та Австро-Угорщині), як також загально прийняті наміри господарського імперіалізму. Зерно війни виродилося із глибини нової історії Європи“. Сьогодні, після появи спогадів Ізвольського, після виходу друком різних тайних архівів, після докладної аналізи європейської ситуації від 1870 по 1914 рік та зокрема тих чотирьох тяжів, які вповнили період між убиством Франца Фердинанда й першим виповідженням війни, — сьогодні ще більш не підлягає сумніву, що склади у Версалі всю вину за вибух світової війни лише на німців та робити з питання відповідальності моральному підставу такого мирового трактату, — це був історично-політичний абсурд. І тому та сама людина, яка мала тоді відвагу писати відомі слова, послідовно в той спосіб висловлювалася про глупу версайського трактату: „...Через поставлення умов, яких виконання у бувальному розумінні є неможливе, трактат робить сам себе смішним та непокоїть Європу більше, ніж це було колинебудь передтим. Трактат, який переступає межі можливості, нічого у практиці не впорядкував... Чого Європа передусім потребує, то дійсної полігоди, а мировий трактат нам її не приніс...“.

Не було такого асбому полеміки, з якого не користалася французька преса й пропаганда щоб змешати враження тих слів відважного англіїна. А проте впродовж наступних 15-ти літ з будівлі версайського трактату відпадала цегла за цеглою: прийшов план Дова, потім план Юнга, потім мораторія Гувера й остаточно кінець німецьких репарацій та зв'язаних з ними союзницьких військових довгів; прийшло Локкарно з передчасною евакуацією Навррей, відпав справа Сарн, роззброєння Німеччини перетворилось у створення могутньої німецької збройної сили, загалізованої льондонською морською угодою, — ажкі дві літ тому з гуком провалилася остання версайська башта: демілітаризація рейнської полоси!

Як виглядають дотичні постанови версайського договору? На йшому місці ш. читачі найдуть текст статей 42—44 версайського договору та статті 1 і 2 з додатку А договору з Локкарно. Нема ніяких сумнівів, що Німеччина своїм рішенням 7. березня ц. р. порушила не тільки версайський трактат, що його підписала 28. червня 1919 під погрозою маршу союзницьких армій на Берлін, але й згаданий договір у Локкарно, що його підписала добровільно 1. грудня 1925. І нема ніякого сумніву, що Франція проти того кроку Німеччини мусить виступати. Мусить виступати не тому, що скасування демі-

*) „Der Friedensvertrag von Versailles“ von F. M. Keynes, Professor an der Universität Cambridge. Völ. Zur Politik und Wirtschaft G. m. H. Berlin 1921

ВІД НИНІ
ЛИШЕ ПІДМІНКА КАВІ
'ПРАЖІНЬ'

мілітаризованої полоси Надренії загрожує їй мілітарно: це смішна справа. Але глибоко по-літична справа для Франції — це провал всієї політичної системи, яку здвинула Франція у Версальському трактаті та пізнішою сіткою союзів на підставі духа і змісту версальського трактату. І коли ми читаємо, що пропозиція Гітлера — приступити негайно до переговорів про встановлення адемлітаризованої полоси по обох сторонах державного франко-німецького кордону, що та пропозиція викликала у Франції оклики обурення та насмішок, то це річ цілком зрозуміла і — логічна: такий підхід французької сторони до такої пропозиції є нерозумним зв'язаний з усім попереднім підходом французької політики супроти Німеччини і супроти політичного обличчя всієї повоєнної Європи. Теперішній німецький канцлер не сказав в останню суботу нічого нового. Ще 2-го серпня 1923 року заявив тодішній канцлер Штраєсман / штудартський промові так: «Коли річ йде про те, щоб зацікавлені над Рейном великодержави об'єдналися, щоб взаємно собі заповісти недоторканість теперішнього територіального стану, то Німеччина готова козюлючасно приступити до такого союзу, щоб протидіяти небезпеці нових зударів, особливо нового обезкровлення народньої сили. Господарські за-приязнені з Францією Німеччина принесе можливо найбільшу гарантію реалізації такої мирової ідеї. Зате розбиття Німеччини, спроба відділити німецькі простори і спроба господарського та технічно-комунікаційного опанування її пограничних округ — трико-протидіальні духом такого задуму». Відомий німецький політик фон Райнбабен, з якого твору цитуємо зведені слова, додає до них: «Відухом такої змисленої заяви був єдино — вереск преси: офіційна французька політика не брала тих слів поважаючи...»

Хоча в два роки пізніше той сам німецький державний діяч стрінувся вже в формальним іншим становищем офіційних французьких кол-а проте дальший хід подій виказав, що Льокарно було або коротко-минучим епізодом у французькій політиці (так, як епізодом без значіння був і весь йшлистий паціфізм та пів-европейсьм Бріанна), або це був один із засобів, якими Франція гадала — між іншими засобами — також закріпити свою основну лінію поведінки: забезпечити собі мир не тільки мировими договорами на площині «рівний з рівним», але й сплутуючи контрагента (протинника) клязу-зями, що стверджували його нижчість, та одно-часно оточувати того свого контрагента обру-чем військово-політичних потенційно-агресивних союзів. І тому Льокарно не могло стрі-матись і тому німецька історіософія переводить тезу, що від часу, коли керма владі у Франції спочинає у руках кардинала Рішотіє, від 1624 року, — через версальський трактат і договір у Льокарно Франція послідовно переводить ту саму свою лінію політики супроти Німеччини: коли не територіально, то бодай військово і мілітарно опанувати Рейном.**) І для тої політи-ки служили не тільки союз з Англією і Італією, як герантами границі Рейну, але й покровитель-ство чесько-совітському союзові та власний франко-совітський союз: бо ті союзи не тільки гарантують Франції безпеку, але й зіштовху-ють Німеччину до ролі держави, оточеної кіль-частини дротом, держави, яка не має ніякої мож-ливості природної експансії, — в розумінні до-буття змоги фізичної екзистенції для свого на-селення, — і держави, якої не приймається як повновартного партнера до спільної розв'язки найважливіших проблем світа

**) Freiherr Werner von Rheinbaben: „Von Versailles zur Freiheit“, Hansertische Verl.-Anst. Berl.—Leipzig 1927.

**) Walter Hagemann: „Reichliches politisches Te- stament“, 300 Jahre europäischer Unsicherheit C. Hey- mann's Verl. Berlin 1934.

І тому твердження німецької сторони, що останній виступ Гітлера в ділом німецької чести — не є пустим звуком. Вазування післяверсай-ського ладу на принципі поділу держав і виро-дів на упривілежені та упосліджені — мусіло за-ломитися. Суботніший виступ Німеччини не є виступом проти Франції, не лежить у площині конфлікту між двома сусідніми державами. Це боротьба між двома системами, це страшний удар у систему гегемонії одної держави над єв-ропейським суходолом. Польсько-німецький трактат тому так обурює французьку прилюд-ну опінію, яка формується під впливом проти-німецького фанатизму а хоробливого остраху перед німецькою інвазією, бо той трактат захи-тає згадану систему. Прірау, яка виторня-лась, виповнили два нові договори: чесько-со-вітський і франко-совітський. Для збереження принципу гегемонії, для збереження своєї про-тинімецької ідеї-фікс, Франція не куралась впровадити нинішню комуністичну Росію у кон-дерт західних держав, ба навіть у ролі геранта існуючого стану середної і західної Європи. Немає двох думок, що ті два союзи були для Ні-меччини провокацією. Суботніший виступ Ні-меччини був відповіддю на ту провокацію.

Наш український інтерес у тому, щоб не сальніувати III. Німеччини з гурту міжнародних чинників, зацікавлених у новій перебудові Європи, яка мусить прийти. Наш український інтерес у тому, щоб не була петрифікована си-стема, яка вдарилася по нас безпосередньо і по-середньо та яка освачує стін, створений одно-сторонньою волею переможців. З ментом як до-тих упривілежених переможців прийнято ще й Совіти, сучасну торму народів, наш інтерес ле-жить беззастережно у провалі системи, яка ста-ла системою Совітів. Германофілізм та ніякий -філізм тут ні-при-чім. Рішає тільки і виключно інтерес: всіх українців, яких у даному випадку не ділять віросповідання, партії — ані держав-ні кордони.

І. Кедрич.

ЯКІ ПРАВНІ ПОСТАНОВИ НАРУШИВ ГІТЛЕР.

42. стаття: Німеччина не вільно удержувати або будувати фортифікації на лівому березі Рай-ну та на правому на захід від лінії, що йде на 50 кілометрів рівнобіжно до ріки.

43. стаття: У смузі, обмеженій 42. статтею не вільно постійно ані часово удержувати ані зби-рати військових частин. Заборона обіймає та-кож всієї військової влади та збереження вся-ких матеріальних засобів для мобілізації.

44. стаття: Всі інші замах Німеччини проти по-станов 42. та 43. статті уважатиметься ворожим кроком проти держав, що підписали договір і на-рушенням світового миру.

ДВІ СТАТТІ З ДОДАТКУ „А“ ДО ЛЬОКАРНЕН-СЬКОГО ДОГОВОРУ.

1. стаття: Високі договірні сторони гаранту-ють, кожна за себе і всі разом: удержання тери-торіального статусу між Німеччиною і Фран-цією та Бельгією, ненарушність цих кордонів, установлених у версальському мирі 28 червня 1919 р. або у його виконанні, а також пошануван-ня постанов згаданого договору з 42. і 43. статті про адемлітаризовану смугу.

2. стаття: Німеччина та Бельгія як також Ні-меччина та Франція зобов'язуються взаємно, у ні-якому випадку не виступити проти себе насту-пом, нападом або війною.

Ця постанова не обов'язує, коли йде:

1) про пристосування права самооборони, себо про опір проти порушення зобов'язань, поперед-нього уступу або яркого зломлення 42. чи 43. стат-ті версальського мира, якщо, воно полягає на не-спровокованому нападі і якщо негайне ділення необхідне з огляду на зосередження збройних сил у адемлітаризованій смузі.

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

Чеський прем'єр Годжа вніхав до Відня, де підписав торговельний договір з Австрією.

В Індії, у місцевості Аонля, підчас індусько-го релігійного свята дійшло до сутички між му-зюманам та індусами. Є вбиті та ранені.

Страйкарі у Нью Йорку погодилися на арбі-траж посадики; слід сподіватися, що незавом страйк покінчиться.

Японському прем'єрові Гіроті пощастило кі-пеш-кінців скласти новий кабінет.

Еспанські комуністи здерли з німецького консуляту у Кадізі прапор зі свастикою та зни-щили його. Німецький шерже д'афер домага-ється сатисфакції та кращої охорони

**При зміні адреси просимо
подавати й стару адресу.**

Закарпаття.

УЧИТЕЛЬСЬКА ГРОМАДА ЗНОВУ БЕЗ
ГОЛОВИ.

Як читачам „Діла“ відомо, а соціал-де-мократичній партії по викиненні визначних укра-їнських діячів настали внутрішні непорозумін-ня. Ті непорозуміння загострилися до органі-зації українських учителів „Учительської Гро-мади“, де переважна частина членів належить до соціал-демократичної партії. І так учителі в са-мій організації поділені на два ворожі табори, які ведуть між собою боротьбу: одні є проти провлад партії соціал-демо., другі твердять, що провід партії при викиненні українців поступає зовсім неправильно. Провід партії не міг стер-ти різних нападів проти себе, що діялися в „У-чительській Громаді“, і тому вислав свого по-солов, що астунає партію в прасковому собо-ультімат, у яким приказав, щоб посол ісп. Ю-ліан Ревай зрікся головування в „Учительській Громаді“; коли того не зробить, йому вибе-руть посольський мандат. Посол Юліан Ревай був примушений відмовитися від головуства в „Учительській Громаді“ і так це товариство ви-ших учителів на Закарпатті цього року не-адруге опиротило (аперше через уступлення Ю-ліана Гусня). Очевидно, соціал-демократична партія такою поведінкою втратила вже знач-но членів-українців.

НОВИЙ КРАЄВИЙ ПОСОЛ.

Між викиненими з соціал-демо. партії укра-їнцями є і п. Федір Ревай, що астунає партію з-крієвому аступінитві. По викиненні українців провід соціал-демо. партії ажадала від виборчої закарпатської комісії, щоб вона на основі за-нову відобрала від Ф. Ревая посольський мандат. Комісія прохання сповнила. Замість Федора Р-вая краєвим послом назначений українець Д-нило Яшніа, урядовець Каси Хорих а Хусті.

В СЕВЛЮШІ БУДЕ УКРАЇНСЬКА ГІМНАЗІЯ?

Окружний комітет у Севлюші рішив осу-лати українську („русську“) гімназію. Сегод-ське округа разом з містом дають на ту ціл 300 тисяч ч. к. і з цією сумою мають приступити до будови будинку гімназії в цьому році.

ЗА ОКРЕМУ ЛІКАРСЬКУ ПАЛАТУ ДЛЯ ЗАКАР-ПАТТЯ.

Лікарі на Закарпатті домагаються солідар-ного створення самостійної Лікарської Палати на Закарпатті. Саое домагання аргументують тим, що на аземинні з органами Лікарської Палати у Братиславі витрачають багато часу і грош. До того лікарі словачки, члени Лікарської Па-лати, які астунають інтереси закарпатських ді-арів, не знають ні культурних ні станових інте-рів своїх товаришів лікарів із Закарпаття.

МОСКВОФІЛИ ТЯГАЮТЬСЯ ПО СУДАХ

Недавно сенат краєвого суду а Ужгороді а судив умовно на два місяці аляніці Ст. Іваня, бушого редактора „сатіріческоа і гуморіст-ческоа журналу „Куку“ за те, що грози п. Фе-доріві (також „русській“) революзером і дим-гасис 600 кт., щоб „гаспаде“ редактор не по-мстив а журналі образка, на якому Федор і жо-рдіа були представлени в „смішном і зобра-ні“. Такі-то на Закарпатті „русські“ редактори а одній руці перо, а другій революзер.

Тільки освітою, культурою і вихованням з-будемо кращу долю. Не жалуймо датків на скріплення освітніх змагань.

ГІТЛЕР І СССР.

З суботнішого промови Гітлера подімо ти-таке цікаве місце:

Коли мої міжнародні вороги роблять захіт, що викидаю співпрацю з Росією, відповідаю їм: не а Росією, а з большевизмом, що амагає до-ади над світом. Як німець, любий свій парі і а-хочу допустити до того, щоб над його життям а-висла загроза комуністичної диктатури. Та їм-мені і про долю Європи; боюсь, що деструктивні чинники азійського світогляду могли би при-ести тріумф хаосові большевизмської революції. Не-можу перешкодити, щоб інші народи ашли до-ро-го, яку собі вибрали, але не допущу до того, щоб і Німеччина уаїшла на той шлях іааааа. В європейській політиці відрізняю два табори: один опертій на незалежних національних ар-жавах, азявалих зі собою історією та культурою. З ним баааа Німеччина співпрацювати; а други-табором, що ааодиться під володінням больше-визмської доктрини, не хочемо мати ніякого ааааа-поза теперішніми міжнародними політичними і господарськими зв'язками“.

О. АТАНАСІЙ ЛЕВИНСЬКИЙ

совітник і парох Болехова

помер по довшій і важкій хворобі в неділю 8. березня ц. р. в 75 р. життя. Поховани в четвер 12. березня ц. р. В. Я. П.

переговорював з послами Англії, Італії, СРСР, з послом Чехословаччини та радником польської амбасад

ЗАЯВА МІН. ФЛЯНДЕНА.

ПАРИЖ, 9. 3. ПАТ. Як подає Агас, на пресовій конференції після міжміністерської наради мін. Флянден висловив становище Франції у зв'язку із суботньою заявою Гітлера. Він пригадав недавній миролюбний захлик Гітлера на сторінках французької преси. Французький уряд заявив у парламенті становище прихильне для Німеччини і не раз пропонував їй переговори у справі латвійського пакту, та німецький уряд постійно відмовлявся. Тепер німецький уряд надав франко-совітському пактові зовсім неточну інтерпретацію. Французький уряд звертається до громадської думки, здержуючись покищо від інших заходів; він входить у зв'язок з представниками інших держав, щоб спільно зареагувати на одностороннє виповіщення договорів. Французький уряд, згідно з локкарнським пактом, звернеться до Ліги Націй.

ВІДГУК ПО ІНШИХ СТОЛИЦЯХ.

ЛОНДОН, 9. 3. ПАТ. Виступ Гітлера викликав тут чимале враження. Мін. Іден переговорив за п'ять хвилин з дипломатичними представниками Франції, Італії та Бельгії. Проти зломання Локкарна та Версаю заперечував, але Гітлерові пропозиції прийняв як вихідну точку для дискусії. Зі зовнішніх проявів реакції британських урядових чинників можна здогадуватися, що вони не думають реагувати на потягнення Гітлера надто імпульсивно.

РИМ, 9. 3. ПАТ. Здається, що Італія підтримує Францію у теперішньому важкому положенні, бо перед роком у Стрезі разом з Англією підтвердила локкарнські зобов'язання та заявила, що виконуватиме їх.

БРІССЕЛЬ, 9. 3. ПАТ. Вчора в полудні зібралася рада міністрів під проводом прем'єра Ван Зеланда на надзвичайне засідання. Згідно з 4. статтею локкарнського пакту рішення приймаєся справою до Ліги Націй. Прем'єр поручив дипломатичним представникам в Лондоні, Парижі та Римі навести контакт з урядами, що підписали договір у Локкарні. Після наради з прем'єром заявив міністер народної оборони журналістам: „Перш за все не треба тратити голови, бо нема причини“.

МОСКВА, 9. 3. ПАТ. З Москви повідомляють, що промова Гітлера викликала в совітських колах сильне затривоження. В понеділок збирається рада нар. комісарів, щоб застосуватися над винятковим положенням. Сподіються, що в найближчих днях почнуться між Москвою і Парижем подрібні розмови.

ВАШІНГТОН, 9. 3. ПАТ. Міністер закордонних справ Гол відмовився дати коментарі до Гітлерової заяви; заявив лише, що амбасадор з Берліна постійно інформує його про хід подій. Офіційні чинники міністерства закорд. справ підкреслюють, що заняття Надрені не порушує ніякого договору між Німеччиною та Злученими Державами.

АНГЛІЙЦІ РОЗЧАРОВАНІ.

ЛОНДОН, 9. 3. ПАТ. Уважають, що одною з причин негатиного становища Англії до обсаджень Надрені була сила німецьких військ. Англійці сподівалися, що цей акт матиме лише символічне значіння, коли тимчасом до Надрені увійшло не кілька дрібних відділів, а 25-тисячна армія.

СПІЛЬНА АКЦІЯ?

ПАРИЖ, 9. 3. ПАТ. Агас потверджує, що у вівторок вранці відбудеться у Парижі зібрання представників держав, що підписали локкарнський пакт. Братимуть участь: англійський мін. Іден, бельгійський прем'єр ван Зеланд та італійський амбасадор Черуті. З огляду на те переложили з вівторка на середу засідання комітету 13-бох у Женеві.

ЛІГА НАЦІЙ ЗБЕРЕТЬСЯ У ЧЕТВЕР?

ЖЕНЕВА, 9. 3. ПАТ. Тут кружляють чутки, що у четвер 12. ц. м. збереться Ліга Націй на надзвичайну сесію. Правдоподібно у цій справі звернеться французький уряд до секретаріату Ліги.

РАЙ пл. Марійська 7 — СВІТ Горобівська 26 (М. Тетя)
НАЙБІЛЬШИЙ АРХІВІВ
віденського виробництва
НЕДОКІНЧЕНА СИМФОНІЯ
в гол. ролях: Марта Егерт, Ганс Ярай, Ганс Мекер
БЕЗСМЕРТНІ МЕЛОДИЇ Фр. Шуберта
у виконанні віденської філармонії і орк.

„Нафта в Липю“.

В числі 49. нашого щоденника в рубриці „Дієння“ з Турки н. С. зайшла „наслідком наслідком“ нашого дописувача в блуд неточність, а саме допис: „Нафта в Липю“ помилково зазначила, що нотар інкасує по 500 зол. дева. Містком нотар побірає свої належності згідно з нотаріальною тарифом.

В ЧЕСТЬ МИТРОПОЛИТА-ЮВІЛЯТА.

ПОКЛІН МИТРОПОЛИТОВІ УЧНІВ ФІЛІП.У. КРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖ. ГІМНАЗІЇ У ЛЬВОВІ.

На ювілей Високопреосвященного Митрополита Кир Андрія Шептицького, що його цього року святкує ціла Галицька Земля, відгукується найскорше шкільна молодь. У суботу, 7. березня ц. р. зложилася Високодостойному Ювілятові, Архипастиреві й Батькові молоді, свої синівські поклін молоді філії української державної гімназії у Львові, влаштувавши у своїх заведених приміщеннях 19 святоточний вечір, що пройшов серед незвичайно милої, майже рідної атмосфери та залишив на присутніх дуже гарне враження. На програму вечора зложилися: привітальна промова, що її виконав уч. VIII. кл. Семків, Єврітонова сольо, відспіване уч. VIII. кл. Мир. Антоновичем, смичковий квартет, що у складі Р. Бородинича VII. кл., Волод. Боднара VIII. кл., І. Вирки VII. кл., Т. Філіповича VII. кл. і Л. Мурського VI. кл. відіграв Рубінштайнову „Офенмузік“, декламація „В храмі св. Юра“ Богд. Лешко, що її віддав по мистецтві уч. VIII. кл. Ярослав. Сподір і яка своїм милободом та багаторазмістом аристократично на всіх, головним на молоді, велике враження, та великі три хоріві точки, виконані мішаним і мужеським хором. Мішаний хор хоч бракує йому добрих сопранів і альтів, виконав доволі трудні речі (Щедравіну Котля і псалом Вортляфського: „Боже, ісуса нову востан Тебі“) гарно, рівно і складно та здобув собі за

мусів виступити і Б. Навроцький („Гайдамаки“ т. 192), навіть прилучився до протесту Густинського („Гайдамаки“, вид. У. А. Н.). Філософська метода дослідів протестує і проти наддністрянських наказних затій, що роблять Шевченка марксовсько-ленінським поетом

Рівнобіжно з критикою й літературознавством повинно йти розповсюдження поправного і зкомментованого тексту. Та не можна сказати, що так робили текстологи, редактори і видавці, дарма, що поправний текст Шевченкових творів був доступний, а Шевченко сам показав редакторам дорогу, пояснюючи свої „Гайдамаки“ передмовою і 23 примітками.

Ще коли про саме поширення Шевченкових поезій, то справа пішла наперед, головним на Радянській Україні. Там недавно тираж Шевченкових поезій доходив до пів мільона річно. Інакше вже з поясненнями й коментарями: редактори й видавці наче не зважали на те, що й освічений людина не легко зрозуміти Шевченка без допомоги спеціалістів. Правда, що Доманицький почав широко коментувати свого „Кобзаря“, але епохальна вага його виступу тільки в тексті, опертому на Шевченкових автографах і не тільки ця справа присвятив увагу у своїй окремій праці п. а. „Критичний розвід над текстом „Кобзаря“ (Київ 1907) та й цей, прийнятий ним текст Шевченкових поезій був канонізований до 1927. р.)

Устаювати науковий текст Шевченкових поезій можна було тільки на Придніпрянщині, де знаходяться його автографи. Зате галичанам рідні-

ше почали не тільки розповсюджувати Шевченкові твори, не маючи над собою царської цензури, але й уважливше йшли в них коментарі друкованих текстів (Оговецький, Романчук, Франко, Лешко на еміграції). В Галичині раніше почали випускати популярний вибір для народу („Промісвіт“), для молоді (У. П. Т., коломийське видання, Учгит. Громада, для школи (Николишин: Історичні поеми, Цілик: Політичні поеми). Згодом поширилися і на Радянській Україні подібні збірки і збірні видання, але знову Галичина для перше правдиве народне видання: В. Сімович на еміграції. Правда, бо наддніпрянські „народні“ видання треба розуміти як дешеві і в тому значінні почав і у Станіславові своє видання Ів. Ставицький (1934. р.).

Сімович (Кобзар, народне видання, заходом Евг. Вирового, Катеринослав 1921) перший ясно сказав у передмові, що завданням видавництва є спопуляризувати Шевченкові думки серед народу. Тимто редактор 26 Шевченкових поезій попередив їх поясняльними вступами, де не раз подає і провідну думку твору, у примітках пояснює межі: ше аналіз слова, географічні й історичні назви, події вістки про визначних діячів названих у Шевченка. Чимало цих пояснень, так само, як наголос зроблено з уваги на „соборного“ читача, убож пояснення і примітки так складені і зредговані, що вони для менш освічених необхідні, для освічених позитивні, а то й потрібні. Дуже розумно зробив редактор, що порядкував Шевченкові твори хронологічно, бо це єдино раціональний уклад збірного видання поезій. Розумне й те, що взяв в цій книжці неперіодичного в народних виданнях багатств, отже варіантів, зміток про шерводруки і т. д. Все це надає книжці доцільності й вартості, так що маємо три основні стовпи в поширенні Шевченкових творів: видання київської Академії для ученого світу, У. Н. І. у Варшаві для широких інтелектуальних кругів і Сімовича для народу. Усі три необхідні чинники, всі три рівноварті засоби поступу, розвитку і виховання нації.

До 1934. року, століття першого Шевченкового „Кобзаря“ — треба надіятися — не тільки У. Н. І. у Варшаві, але й київська Академія закінчить розпочате видання, дарма, що краще до

цього кваліфіковані редактори, погоджено заарештовані, і рахувалися десь на застарілі. Та треба і шалово зредговувати і в світ пустити народне видання, бо його потребу пенуче відчувають широкі кола.

Поширення Сімовичевого видання отримало колись цензурні перешкоди, як усі закордонні книжки. Це породило появу двох редакторських спроб: Сабіти і Ставицького. Перший з них мав величезні претензії: він не збирався доповнити прогалину і недостачу, популярних видань, а пристосувати до нового видання тому, що на його думку всі попередні не стояли на висоті завдання. Але його праця, не зважаючи на педантизм і велику скрупулезність зав'язі, мала такі основні і методичні хибі, що сьогодні, супроти нових видань його Ів. і однієї тільки том не входить уже в рахунок. Добру волю і більше скромності виявив Ставицький. Обидві спроби стверджують потребу популярного видання Шевченкових творів.

Рік 1940. не за горами. Вже тепер треба збратися до поновки Сімовичевого видання. Немає бєсїди про те, щоб яке йше брати в основу. Але появилася воно 15 літ тому, а з того часу Шевченкознавство дуже поступило вперед. Критика навіть виказала недоліки в поясненні й коментарях. Очевидно, похибки і недостачі треба віріжати від доброї цілості. Звісно, критику звернену не до особи, а до поясняльної праці треба використати в новому виданні книжки.

Чей ніхто не поставив анішту, чи народне видання Шевченкових творів потрібне. Адже ми чували, що ми демократична нація, що наша сила в народі. Адже відсталість народу від нас і наша від народу вирішила долю української держави в 1709. і 1919—1920 роках. Колих вирізняв питання, хто повинен за справу встати, адже фонди? відповісти неважко. Це обов'язок освітніх установ. Добре зредгована книжка для села і середніх верств, що отойть на висоті завдання, відповідаючи духовним та освітнім потребам читача мала досі, має і матиме заповнення всіх без викида виданців.

Такий живий пам'ятник Шевченка будувати йшли й варшавці, ніж пошквалений Пестелевський гравіт у Харкові, між мріями пам'ятника в тих землях, де їх поставити не дозволяла влада.

*) Огріхом Доманицького є те, що він у деяких поезіях доволі складно („компаїнував“) текст із кількох варіантів, замість триматися одної основної редакції самого поета, в варіанти подати в примітках. Отже текст його часто контамінований, не науковий. Хибні його згадки С. Єфремов і М. Новицький (1927); помилки цього видання провіряв Ол. Голоскоєвич і його видання (Л. І. М. 1934) прийняв П. Зейцев для У. Н. Інституту у Варшаві. Шевченко тільки перший своїй збірці дав заголовок „Кобзар“, далішим давав інші заголовки, тому від 1925 року (вид. Айзенштока і Плевина) замість „Кобзар“ дають заголовки „Поезії Т. Шевченка“.

талийне призначення присутніх. Гарно тем відігравав музичний хор Абога „Радуйся Маріє“. Музичний провід був у руках проф. Романа Прокоповича, якому на прохання помагає уч. Антонович.

На святі виступили: представник хорого Митрополита Ювіліта Пресоа, Кир Никита, представник Шк. Кураторії начальник Юс, директори жіночих гімназій: Ос. Василівна іри вул. Другоша і Рідної Школи, голова Т-ва „Просвіта“, голова Т-ва св. Андрей, вище духовенство, со. катехити львівських шкіл, батьки молоді і багато визначили громадян. Своєю участю у святі причинилися всі вони до підтримки зв'язку громадянства із молоді та під'єсли П у П творчої праці на душі.

Учасник.

ДІТВОРА ЗАХОРОНКИ — МИТРОПОЛИТОВІ.

Це було їх свято — дітей. Діти виступили на сцені, дітей було багато і на сцені серед видців. А може і не всі із дорослих забули пам'яті про теоретичність, перебіс думками в минуле, у своє дитинство і лиш, відчували, як дитина. Чейже не дурило всім, і дітям і дорослим, найбільш подобалися саме фантастичні, дитячо-казочні точки програми: „Зимові тари“, „Забава квітів“, „Коли мавчик злізе“, „Зачини у терні“ та „Горобчики і страхопуд“. Менше подобалися „Гейже діти на свіжак“ і „Народній танок“. Але не тому, що вони були старші, лиш тому, що були більше реаль-

будовні. А може найменше цікава була точка програми під назвою „Вабусина кішка“, бо тут не було ніякої дії, тільки описування, та й діти в тія гоці не брали активної участі. А й дітям не менш, як дорослим, хотілось, щоб виступали саме діти.

Інші точки програми носили відмінний, начеб урочисто-офіційний характер. Це була репрезентативна, хоч і зворушливо мила, дофільда дітей, таксамо зворушливе гарне й коротке вступне слово п. Софії Ракової, що анідала дітям і присутнім за велику постать Митрополита. Особі Митрополита була присвячена й перша та остання точка програми. Тому діти зі свого свята не тільки внесли іскраво-життєві й сильні враження від казкового, на замір Метерлінка символізованого, світу, але ці переживання анідали з постаттю Митрополита, що таку велику роль грає в нашому національному та церковному житті.

Дитяче свято мало повний успіх. Сала була переповнена. Свято звеличали озово присутністю обоа Пресошлених, а з послів були на ньому пп. Целевич і Кузьмонич, бо чейже ще й їх діти брали участь у однічних виступах дитворі.

Ще одна обставина причинилася до успішності імпреси: невидна, зате помна посвяти підготовки праця жінки з П великою любов'ю до дітей.

Х.

Т. Шевченко і Музей Визвольної Боротьби України.

В Музею Визвольної Боротьби України у Празі кінце доповнено бути присвячене головне місце Тарасові Шевченкові, бо вся наша новітня визвольна боротьба починається ним, — вона виникла з його поетичної творчості.

Він був перший, що зовсім свідомо поставив українському народові, як голову ціл перед очі, визволення України з московської неволі, і в самій боротьбі за визволення його поетична творчість грала дуже велику, провідну роль.

В повній свідомості того факту Управа Товариства „Музей Визвольної Боротьби України“ на своїм засіданні дня 10. лютого 1936, з нагоди 75. роковин смерті пророка України, ухвалила:

1) заснувати в Музею окремішній відділ Шевченка, щоб не лише своїм, але, власне якнайбільше, чужинцям дати змогу пізнати життя, творчість і культ Т. Шевченка;

2) зібрати в тім відділі особливо все те, в чім вплинула сила і вплив Шевченка у визвольній боротьбі країни, щоб збудити хиренну волю;

3) видати поклик до українського громадянства, щоб допомогло Музею якнайшорше досягнути цієї мети, особливо, щоб з нагоди шланування 75. роковин смерті поста причинилося складення на будову Українського Дому у Празі для достойного приміщення в тім Музею Визвольної Боротьби України та відділу Т. Шевченка.

Виконуючи цю ухвалу, Управа Товариства „Музей Визвольної Боротьби України“ просить усіх земляків, розкиданих по цілому світі, щоб, помістивши в цьому році пам'яті генія України Тараса Шевченка, не забули подбати про будову Українського Дому у Празі, де буде також музей спільної вільної, самостійної України.

Ст. Сміль-Стоцький, голова. Ст. Сіропанко, секр.

3 рідношкільного життя львівського повіту.

ВДАТНІ ОРГАНІЗАЦІОНО-ОСВІТНІ КУРСИ.

Усе рідношкільне життя львівського повіту посереджується в Повітовому Союзі Кружків Рідної Школи. Це одна з неактивніших повітових установ, яка цілу сіть Кружків Р. Ш. заснувала у львівському повіті.

Працю в Повітовім Союзі проводять поодинокі комісії у різних напрямках, як: організаційно-освітній, фінансовий, видавничий, дошкільний і позашкільний освіти й ін.

Для поширення і поглиблення рідношкільного праці по селах Рада Повіт Союзу Кр. Р. Ш. під проводом голови проф. Миколи Ластовецького, за ініціативою і заходами організаційно-референтної комісії під проводом голови п-і Влянки Баранової, уладила в місяці лютім ц. р. організаційно-освітні курси для сільських рідношкільних робітників львівського повіту. Цією курсів було дати сільським діячам належну теоретичну підготову і практичні вказівки до ведення рідношкільної праці по селах. Початок курсу відбувся 29-го лютого ц. р. Святочну промову вголосив проф. Ластовецький, описав п-і Влянна Баранова підтримувала великі завдання Рідної Школи, як національно-визвольного чинника в нашому народі. В курсі взяли участь делегати Кружків Р. Ш. а двадцять чотирьох (24-ох) сіл львівського повіту. В обсяг теоретичної частини курсів входили такі предмети: 1) Культурно-освітній праця Кр. Р. Ш. — дир. Домбровський. 2) Організаційні справи й обов'язкові закони — п. Лев. Ясінчук. 3) Книговодство — дир. Сиротюк. 4) Організація торгівлі — п. І. Герасимович. 5) Дошкільна освіта — проф. В. Кузьмів. 6) Освітація Кружків Р. Ш. а їхніми місцевими установами — дир. В. Польський. 7) Лібіотеларство — дир. Сиротюк. 8) Гігієна у вихованні молоді — лікар д-р Осінчук. 9) Аморські вистави — дир. Олексин. Вистави

ці, незвичайно основно і предметно обдумали, викликали велике зацікавлення у слухачів.

Організатори курсу подбали також за те, щоб нашим сільським діячам показати такі надбання нашої культури, як Національний Музей і Музей Наукового Т-ва ім. Шевченка. Д-р Євгеніцький і д-р Пастернак подбали, щоб курсантам дати присутні і точні пояснення наших мистецьких творів. Під проводом п-і Влянки Баранової і проф. Ластовецького курсанти звиділи також наші промислові підприємства й фабрики. З незвичайно великим зацікавленням оглядали вони фабрики: „Елегант“, „Дендра“, „Гар“, „Золотий Колос“ і текстильну фабрику „Козета“ на Звєздині. Управителі або власники підприємств давали всюди точні пояснення виробів давних продуктів „Маслоокозку“ і „Фортуни Нової“ не могли курсанти звидіти з причини ремонту обох тих фабрик. Оглядали ці — це була найкраща, якна пропаганда нашого рідного промислу по наших сільських кооперативах. Це зрозуміли вони промислові підприємства і дуже радо йшли на руку нашим сільським діячам. Тимбільше, що були це сільські інтелігенти, селяни з покінченими кількома гімназіями клясами або торговельними школами.

Курс закінчився дня 1. березня ц. р. святочними і багаторими промовами організаторів цих курсів, проф. Ластовецького і п-і Баранової. Описав один зі слухачів дуже гарною промовою подякував організаторам і референтам курсів за труд і працю для селян.

Велике значіння цих курсів як для піднесення національної свідомості, освіти і аніалія так і для плекації громадянських прикмет, промовляє за тим, щоб і інші повіти в краю улаштували у себе подібні курси для селян.

всіх учасників прогуляки. Подібна подія складалася в тія самій околиці біля села Титваць, лівина засипала 25 людей. Досі добула 18 трунів.

Приносьте поленшу терпінням.

СТУДЕНТСЬКІ СПРАВИ.

СТУДІ У ВИСОКИХ ТЕХНІЧНИХ ШКОЛАХ У ДАНИґУ.

Союз Українських Студентів „Основа“ — Даниґ по дая до відома, що з зимового семестру 1935-36 пошлених студі у даніґській політехніці і дістали ступінь дипломового інженера (Dipl.-Ing.): Мирон Рабій (Самбір) — на виділі електротехніки, Роман Максимич (Львів) — на вид. буд. інженерії, Богдан Охтин (Львів) — на вид. архітектури, Богдан Федик (Львів) — на вид. буд. інженерії.

Різночасно подя до відома, що подання щодо принагтя у Високу Технічну Школу у Даниґу на літній семестр 1936 можна вносити до 16. квітня ц. р. Вихлада зачиняються 16. квітня ц. р.

Даниґська політехніка має такі виділи та підділи: I. Виділ загальний: а) філософський, б) математично-фізичний, в) хімічний. II. Виділ загально-будівельний: а) архітектура, б) загальні інженерії (вода, суходутна, будова мостів, залізних доріг і т. п.), III. Виділі а) машиновий, б) електротехнічний, в) будова кораблів і моря великих машин, г) будова літаків.

Умовия прийняті такі: 1) натуральне світлотво (від арліости) з освітлювальною гімназією всіх типів а ориґіналі й легалізований переклад у нім. мові; 2) світлотво моральности, світлане урядом цивільним та парохіальним (або болші одним), а ориґіналі й легалізований переклад у нім. мові, якщо між українським гімназією і шкільним поданням або в разі перерви у студіях змінуло більше як пів року; 3) куррікулум віте (Лібелстат) у нім. мові; 4) посилка з відбутої парічної, безперервної практик у фабриці машин або болшім технічнім заведенні і денним праці (Арбайтсбук), якщо патент хоче записати ся на один фак з III. виділу.

Оплати такі: одноразове вприсне 35 гульд. (1 гульд. — 1 зол.), оплата семестрального коло 450 гульд. Член С. У. С. „Основа“ можуть користати з допомоги в заплаченні семестральної оплати до висоти 250 гульд. Крім цього на вищих семестрах є можливе частинне, а то й цілковите звільнення від оплати на підставі свідомства незможности і світлотва пильности.

Студії тривають від 4—6 літ.

Виділ Союзу поручає абсолютним гімназією технічній студії у Даниґу і просить звертати ся по більшій інформації на адресу:

Verein Ukrainischer Studenten „Osnova“, Danzig — Langfuhr, Technische Hochschule.
Виділі С. У. С. „Основа“ у Даниґу.

НОВИНКИ.

— Найкращі лиси, пелерішки виконує і поручає Ю-Глушевський, пл. Капітульна 3. Тел. 254-46. Приймає футра на переховання літом.

— Подяка. Українське Т-во Допомоги Емігрантам з України у Львові (вул. Руська 3) складала цим найсердечнішу подяку за надіслані жертви: Кооперативі „Каса Задаткова“ в Камініці Струмилській в сумі зол. 40; Кооперативу Союзові Українських Кооператив у Збаржі в сумі зол. 30; Вп. пл. Галині з Дудків і Володимиріві Хамулам в сумі зол. 10 з нагоди їх віччання і Вп. п. Василія Ефимчуковія (Стопниці, воев. келецьке) в сумі зол. 5. Жертви ці пішли на допомогу студентів Т-ва, дітям емігрантів, учням різнаних шкіл у Львові.

— Пригадка. Т-во Допомоги Емігрантам з України у Львові (вул. Руська 3) просить усіх Вп. відборців календаря „Дніпро“, які досі не заплавили ще за нього, вирішати належність у сумі зол. 2 (konto ІПКО у Львові ч. 504-782).

— Найближче число „Назустріч“, яке дістануть наші передплатники, помістять між іншими і ці каві статті та ілюстрації у зв'язку з 75-літнім роковинами смерті Т. Шевченка. Ось чому у нинішньому числі не присвячуємо цим роковинам більше місця.

— Важке для ексмітованих. Від кількох днів реєструють ексмітованих і тих, яких мають ексмітувати із мешкань і зар'єкованих злочинів. Ті, що атратили мешкання або злочинів, або яким грозили ексмісія повинні зголоситися в бюрі т-ва Охорони Лекаторів і суб'єкторів на львівське новівство. Львів ч. 18, в год. 10—12 і 17—19.

Львіна засипала 25 старшин.

ЛБОНДОН, 9. 3. ПАТ. 34. Шинаґу, столиці Кашміру повідомляють: Мис. тижня на лещетарську прогуляку кількох анґлієських старшин у зах. частині Кашміру впада лівина, що засипала

„ГМІНД“

це було підчас війни слово, яке прокидало в серцях наших земляків тривожні зворушення. Хто хоче знати, що воно значить нехай прочитає книжку

д-ра Василя Маковського

під наг.

„ГМІНД“

Книжка має 304 сторінок друку і двобарвну окладнину та коштує тільки 2 злот., з поштовою пересилкою 2.50 злот.

Замовляти в Адміністрації „Діла“, Львів, Ринок 10.

— З нагоди 75-ліття смерті Т. Шевченка появилася у Львові ціла серія листівок з репродукціями малюнків творів поета. Є цих листівок 36; входять сюди автопортрети Т. Шевченка, його рисунки, акварелі та офорти, що є ілюстраціями до його творів або краєвидами та картинами з історії України. Багато з них мало відомих нашому ширшому громадянству. Видані вони на гарному папері і можна їх дістати по наших книгарнях у ціні 10 сот. за штуку. В ювілейний рік повинно би наше громадянство їх спопуляризувати, використовуючи як листівки тим більше, що дохід із них призначений на добродійні цілі. Фірми та установи з провадці можуть замовляти це видання гуртом на адресу А. Доценко, Львів, Вислянського 19, м. 4.

— 3 радіо. Львівська радіостанція передає у середу 11. березня з Варшави вадіцію з 75-ліття смерті Тараса Шевченка. Вступне слово виголошить Ярослав Івашкевич, рецитаті поезій у нього перекладах Каз. Вежинського й Лободовського, Тад. Голлендера й ін. Початок в год. 21.50.

— Румунський журналіст відбуває подорож по світі. До Львова прибув перед кількома днями оум. журналіст С. Горховер, що відбуває подорож по світі і збирає при цій нагоді підписи відомих людей до окремого альбому, що його передасть потім до рум. національного музею. Сюю подорож намітив він на 4 роки. З побуту у Львові помітив п. С. Горховер статтю імпресію в орні „Ecoeur“ (ч. 1.377 з 4. березня), де згадав м. ін. про вадію в Експ. Митрополита Шептицького, про вадію в Нар. Канцелярії МНД, в Українським Нап. Музею і т. д.

— Вечір шкільних танців. В понеділок 13. ч. м. відбудеться в залі Театру Різноманітностей вечір танців школи Белі Кошової з новою програмою. Дохід на міський комітет позашкільної дітки у Львові. Початок год. 7.30 веч.

— Показ українських промислових виробів. Нас інформують, що показ українських промислових виробів, улашований згодою студентів членів „Торговельника“ в залах Народного Дому, проходить в дуже гарних успіхах. До понеділка 9. ч. м. відідало показ 3.414 осіб, у цьому 28 прогульок з 19 шкіл і бурс з 989 дітьми. Це тільки ті, що вписалися в книгу по 8. ч. м. Вистава буде отворена до 14. цього місяця.

— Преісторичне товариство. Наукове засідання з рефератом д-ра Ярослава Пастернака п. н. „Преісторичні викопалини в 1935 р.“ відбудеться в четвер, 12. березня ч. р. в інституті преісторії львівського університету при вул. Копецької ч. 9. Початок год. 18. Вступ вільний.

— Карпатське лещетарське т-во улашдує в четвер 12. ч. м. ілюстрований знімками відчит арф. д-ра Ж. Клеменсевича: „Вражіння з зимової Олімпіади в Герміш-Партенірхен“ у домі при вул. Сенаторській 6. Поч. год. 20. веч. Вступ вільний.

— Богатство нашої землі. На останньому засіданні польського Т-ва розвою східних земель обговорювали справу раціонального використання мінеральних джерел в Маткові пов. Турка. Вода, типу алькалічної шави, має всесторонню лікувальну силу, як ствердили лікарські позачи, але досі не використовують. П. як слід Компетентні українські кола повинні зацікавитись тим живцем на нашій землі.

— За комуністичну агітацію. В Перемишлі скінчився цілотижневий судовий процес інж. Станіслава Леша і шлюсера Давида Друкера, обвинувачених у комуністичній агітації. Леша засудили на 4 роки в'язниці, причому варт на основі амністії зменшено до двох літ. Друкер відстає півтора року в'язниці, яку відсидів уже у слідстві, яке йому зачислено.

— Асекураційні зловживання. У Станіславові заарештовано б. інспектора польської державної

Відзначення виставців на Показі виробів українського промислу.

10 ПОХВАЛЬНИХ ГРАМОТ.

Жюрі, до якого ввійшли інж. Рижевський (Союз У. Купц. і Пром.), інж. Серби (Центросоюз), інж. В. Посторонні (ред. „Торговлі і Промислу“), чотирьох членів АНУМ, а саме д-р І. Івниць, Кошук, д-р Драган і ред. Е. Косак та двох представників кооп. „Торговельник“ пп. Гірлий і Нагірний, на заваданні 8. ч. м. признало 10 Похвальних Грамот за естетичні і з погляду реклами добре подумані кіоски. Ці грамоти ді-

стануть фірми (позачино): Астрої, Деноро, Зара, Ено, Елегант, Ертон, Етан, Сусп. Промисл. Хром і Центросоюз.

Святоче вручення Похвальних Грамот відбується в неділю 16. ч. м. в год. 17-й. До участі запрошує Комітет Показу представників наших центральних установ і з'їзд нашого громадянства.

Зимний туш.

АНГЛІЙСЬКА ПРЕСА ПРОТИ НОВОЇ ВІЙНИ З НІМЕЧЧИНОЮ.

ЛОНДОН, 9. 3. ПАТ. „Таймс“ пише: Кад. Гітлер, перекреслюючи постанови у справі здемітаризованої смуги, затукував льокарнський договір у найслабшому місці. Однак хто хоче означити зчинок Гітлера агресією мусить розрізнити між походом німецьких військ, які займають безумовно німецькі землі, приналежні до Німеччини і між ектом, підтриманим погнем і мечем проти сусідів. Ніхто в Англії не може заперечити, що льокарнський договір брутально порушили. Однак теперішнє положення вимагає, щоб держави, які гарантували цей договір і держави, які користали з цих гарантій, на спільний нараді спокійно розглянули цілість і значення нововитвореного положення. Справді французько-більшевицький договір згоджувався з пактом Ліги Націй і мав оборонний характер, але цей пакт одночасно вказував на Німеччину, як на можливого напасника і викликував у Німеччині острах перед оточенням. Бритійська опінія буде домагатись, щоб скористати з нагоди поширення і зміцнення збрійної системи, до якої дає нагоду заява повороту Німеччини до Ліги Націй. Все, що зміцнює Лігу, відповідає інтересам Франції не менше ніж інтересам Великої Британії. Теперішнє європейське положення вимагає спокійного розглянення пропозицій Німеччини. Теперішній момент відповідний до відбудови, а не до того, щоб попадати в розпук. Майже вся англійська преса осуджує порушення льокарнського договору, але одночасно накликає до холоднокровності і спокійного розглянення німецьких пропозицій. І так „Дейлі Те-

леграф“ пише: Марш німецького війська не дає ще основ до негайної війни, яку передбачує льокарнський договір проти напасника. Шоденник сподіється, що становище британського уряду буде часом обдумане, але одночасно містить і неомитну. Від нього залежить дальший хід подій.

„Morning Post“ пише: Тому, що нема ніякого виходу, лише дискусія або усунення війни. Надзвичайною, шоденник накликає, щоб холодно розглянути пропозиції німці. Гітлер Заходи Франції, щоб супроти Німеччини пристосували санкції, шоденник називає несприятливими, бо неможливо одночасно пристосувати санкції проти Італії і проти Німеччини.

„Нью Кронікл“ домагається, щоб пропозиції Німеччини негайно розглянути. Ні один англійський політик не буде вважати символічної окупції достатньою основою, щоб підтримати французькі домагання та покарати Німеччину. Щоб Франція згодилася розглянути пропозиції Німеччини британський уряд повинен дати Франції рішучі застереження, що якщо мирові застереження Гітлера виявлялись блефом, тоді Британія підтримуватиме Францію проти напасника всіма своїми військовими силами.

„Дейлі Геральд“, орган Лейбур Парті стверджує, що тепер є дві дороги: або переговорювати або воювати. Санкції називає шоденник пустою балаканиною і не бачить ніякої причини, чому мали би їх пристосовувати. Про війну теж не може бути балаки. Тому розум накликає, щоб Рада Ліги заважала свою увагу на розгляненні пропозицій Гітлера.

Большевицькі бази на Словаччині та шпіонажа.

БРАТИСЛАВА, 9. 3. ПАТ. „Сльовенська Правда“ вказує на статтю, яка появилася в московському часописі „На сторони“. Большевицький часопис помістив м. ін. Чехословаччини та зазначив усі важні стратегічні точки, заповідаючи будову великих летунських баз у Словаччині. „Сльовенська Правда“ підкреслює, що большевицький часопис пише про чехословачків військові справи якнайкраще поінформований. За-

мітне, що всі вістки, які подіє московський часопис, а також подробиці дати про різні чехословачків місцевості, що походять із останньої хвилі, вказують на те, що большевики мають їх від в'їзничених і добре поінформованих осіб і що основуються на точних студіях у терезі. Це факти дуже цікаві й вони заслуговують, щоб їх занотувати — кімчить „Сльовенська Правда“.

— 0 —

Замирення Німеччини з Литвою.

БЕРЛІН, 9. 3. ПАТ. З лівофіційних кол повідомляють, що німецький і литовський уряд вели переговори у справі взаємних між обома державами. На нараді рішили, щоб преса і радіо, які впливають на політичну опінію, подавали вістки про внутрішні справи спокійно і річево. Оба уряди

дійшли до порозуміння, що з хвилею пристосування такої тактики взаємних між обома державами унормалізуються. Одночасно оба уряди зможуть спокійно і річево вирішувати решотлані ще справи.

асекрації в Надвірній, Вацлав Млиновського, що допустився різних зловживань. В останню часі він перебував у Сувалях.

— Збіжжє дорожче, худоба таніє. На краєвих збіжжєвих ринках зазначається сильна тенденція майже на всі роди збіжжя, яких ціна пішла трохи вгору. Поправилася значно ціна пшениці наслідком більшого запотребування у звязку з недалекою Великоднем. Жито і ячмінь також пішли вгору під впливом малої подожі і значного запотребування сільськими господарями на докормлювання худоби на весну. Продуцентам живого інвентару кінчиться паша й вони приневолені докормлювати худобу збіжжєм та бульбою, або її продавати і то переважно за безцін.

— На допомогу Полісню. Урядовий комісар на м. Варшаву воев. Ярошевич видав відозву з проханням спінити з допомогою населенню Полісся, яке постигла стихійна катастрофа. Великі атмосферичні опади при відсутності морозів спричинили катастрофу, якої не пам'ятають німешарші мешканці того багатого краю. Примари голоду залягли над нещасним насе-

ленням, яке потребує негайної допомоги від мешканців інших щасливіших воєвідств. Постає громадянський комітет, що заважала збіркою грошей та харчів для голодного Полісся.

— Стріляні набой у грибах. ПАТ подіє цілком ревелаяції, чому польський експорт до американських Зєднених Держав не може розвинути. Для прикладу наводить експорт гриба, які несовісні експортери, головню жиди, висилують найгірших гатунків, часто з домішкою піску, каменів, щоб піднищити вагу. Товар є порівняжно хробачливий і зігнилий, так що американська митна влада мусить його нищити. В кількох пересилках сушених грибов із Польщі знайшли крісові патрони з кулями і порохом, їх до більшого стріляні мають зараз після збору. В одній тільки випадку знайшли 12 фунтів набоїв у сушених грибах. Американські фірми ставляться тепер до польського імпорту з найбільшим недовірям з сушених грибов з Польщі вважють гіршими від совітських, італійських і т. д.

ІЗ СВІТОВОЇ ПАНОРАМИ.

Слава і дим.

В одному містечку еспанської провінції Гуельма відкрили цього місяця пам'яткову таблицю в честь одного мученика. Звався він Родриго де Херез. Був товаришем подорожі Колумба і коли вернувся з Америки до Європи, привіз звідти таке чарівне зілля, що коли вложили його до уст — усі громадяни його міста мали підставу врити, що продав свою душу дияволу. Сама різна його жінка повідомила владу, що її чоловік має щось спільного з нечистою силою, бо коли тримає це зілля в устях, то з нею і балакати не хоче. З носа йому куриться, як з коня і на лиці має блаженну усмішку, якби з гуаду зсунувся.

Зробили суд над ним і посадили його на 10 літ до в'язниці. Коли Родриго вийшов на волю, побачив, що те, за що він відсидів тяжку кару, здобуло собі міцніші права громадянства. В Еспанії і по всій Європі почало саме тоді поширюватися оте диявольське зілля, яке він привіз перший з Америки — тютюн.

Еспанська тютюнова монополія пригадала собі аж цього року імя цього першого свого „святого“ і влада дозволила звеличити пам'ять першого мученика тютюнового диму. Мільйони школярів, що починають курити вишком і нерідко сидять у кайтері, не знають навіть, що мають свого патрона, який терпів за ту саму справу. Тому прошу Шановну Редакцію „Діла“, ві-

дому з того, що льованом містить усе всілякі гості, навіть для себе не конче прихильні, бодей на цей місяць стягнути із стін і дверей своєї редакції надпис „Просимо не журити!“, щоб віддати покляні борці за вільне право курити.

На доказ, що не тільки американський тютюн, а навіть американське зілля не шкодить так дуже здоров'ю, подаю ще один науковий факт, записаний цими днями чужинною пресою.

53 роки тому дістав один хлопчина з Монреалю в Канаді від своїх батьків перші довігштами і чудову олівяну люльку. На другий день люлька щезла безслідно. Цими днями оперували 50-річного чоловіка, власника великого готелю в Монреалі. Розрізали йому живіт і там знайшли саме ту олівяну люльку, яку він проглатував ще дитиною. Люльку передали до медичного музею. Один учений, що курює 100 папіросів на день, почав навіть доказувати, що жоби не люлька в житті монреальського громадянина, то він ніколи не добує її із себе стільки енергії, щоб дійти до мілосія.

Сам я не курю. А проте вважаю, що коли хтось терпить за тютюн, як терпів Херез, або за люльку, як мучився на операційній столі монреальський готелар, — то треба їх шанувати. Живемо в таких часах, що потребуємо якийсь більше ювілей і роковин. І жоби в нас те що святкують ювілей та роковини, покриваючи ще частішими коштами своїй реклами, то ми з ювілейного диму могли би витягнути не менші доходи, як державний монополій з диму тютюнового.

Діоген Бочка.

† Посмертні згадки.

М-р Олександр Яськевич, Дня 18. лютого ц. р. помер у загальному шпиталі у Львові м-р Олександр Яськевич у 46. р. життя. Тіліні останки перевезено зі Львова до його родинного села Лядське Шляхотське, повіт Томаш, де серед здвигу місцевих громадян похоронено його дня 23. лютого ц. р.

З Покійним вийшов у могилу один з кращих синів нашого народу, б. член Укр. Гал. Армії. Від різних літ працював він для добра народу, головню над економічним піднесенням свого села й повіту. В останні часи перенісся до Станиславова, де працював як кандидат адвокатури, і всюди полишав сліди своєї праці по наших установах. Осиротів дружини і трьох малолітніх хлопців, полишаючи їм собі жаль серед найближчих, товаришів та земляків цілої Томашчини. В. П. П.

Спорт.

УКРАЇНА — ПОГОНЬ 1:8 (1:3)

Вчорашні тренінгові змагання між Україною і Погонью зіграли в весняний сезон у копаному м'ячі у Львові. Як можна було передбачувати, Погонь, найкраща дружина у Львові, відомість Ліги, яка до того пильно тренує вже кілька тижнів під проводом доброго тренера-чужинця, легко впрішляла перемогу у свою користь. Так і сталося. Погонь виступила в найкращому складі і мала весь час перевагу. Не можна сказати, щоб змагання України легковажили собі противника і не грали зважено. Але видно було, що вони не тремували, до того вони саабші фанатично й технічно. Всюди такий напад України мав кілька дуже доганих моментів, які легко міг використати і відзначити відомістю воріт у свою користь. Україна виступила до змагань у такому складі: воротар Босняк; оборона: Воробець, Скодєнь; поміч: Цимбала, Сиротюк, Якимів (Підлісський); напад: Петріа, Краєвський, Миклош, Магодський, Скодєнь, Малуха, Крушельницький. Ворота для України забивав у 23-й хвилині першої половини з гарного перебігу Магодський. Незле працювали: Воробець, Підлісський, Петріа, Миклош і Магодський. Воробець мав декілька добрих моментів, але мусив ще багато над собою працювати, щоб не робити промахів (на совість має найменше 4 голи). Для Погоні стріляли голи: Матіас П. (4), Люхтер 3 і Нехіола 1. Судував Рашін, відлік коло 1000.

Львів. Гасмоян — Львовлянка 6:1 (3:0). Змагання товариські.

ЗАГ. ЗБОРИ ЛЬВІВСЬКОГО КЛЮБУ СІТКІВКАРІВ.

Загальні Збори Львівського Клубу Сітківкарів відбулися дня 26. березня ц. р. в год. 18 (6 веч.) у доміні К. Л. К. Домініканська 11, з таким порядком істрад: 1) Відкриття протоколу з останніх Зборів, 2) Звіт голови і секретаря, 3) Ухвалення абсолюторії, 4) Вибір Вигіду і Контрольної Комісії, 5) Експлуатація, Коли не буде змаганої кількості членів, Збори відбуваються в годину пізніше без огляду на кількість прийнятих

ПІНГ-ПОНГ.

В неділю 8. п. м. розіграно в доміні Сокола IV. фінали пінг-понгових змагань за першенство Львівщини. В

досягнутий грі мужчини перше місце добув Соколовський (УССК), 2. Сошко (С. IV), 3. Лавро (С. IV), 4. Старичко (Пам). Гру жінок виграла Сомчинська (С. IV), пера Кобзарінова (Пам). В мішаний грі першенство добула пара Сартія-Муш (С. IV), 2. Дюковська-Соколовський (УССК). Поділяли гра мужчини 1, Муш-Сошко (С. IV), 2. Завальський-Тю (С. IV).

ПЕШЕТАРСЬКІ ЗМАГАННЯ ЗА МІСТЕЦТВО ПОЛЬЩІ

В петицію почалися в Закопанім міжнародні пешетарські змагання за містецтво Польщі. В штафетовій бігу 4 X 10 км перше місце зайняли Берих, Люрек, Давид і Скупень, у часі 3:12:35 сек. Найкращий час індивідуальною осліду Ян Давид — 46:17 сек. В суботу відбувся біг на 15 км. До бігу стартуло 69 змагаль, відзначило 56. Перший приїждз Карель — 55:17; 2) Ваврток 56:03; 3) Чех Броніслава 56:44. У змаганнях бігу перше місце зайняв Ваврток — 240 точок. В неділю відбувся конкурс скочки до забороного бігу та отвертій конкурсу скочки. Перше місце змаг у поресській комбінації Ст. Ма на 50 км. у повелілок не відбувся, бо нема сіву. русаж — 456 точок, 2) Броніслава Чех — 448 т. — Біг

СОНЯ ГЕНІЕ ІДЕ ДО ГІЛВУД.

З Парижа надійшли вісті, що Соня Геніе виїхала в петицію несподівано до Америки. В Нью Йорку Соня Геніе підписала контракт на виступи в Голівуд.

МЯЧЕВІ ЗМАГАННЯ ЗА КОРДНОМ

ПАРИЖ. Франція — Бельгія 3:0. В неділю відбулися в Парижі міждержавні матчні змагання. Перемогла дружина Франції.

БЮКС У ШКОЛІ.

В Гамбургу ввели бокс як предмет навчання від третьої класи народних шкіл.

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

ЦІННИК НАСІННЯ ПОЛЬОВИХ, ГОРОДНИХ І КВІТКОВИХ РОСЛИН. Наказом Народної Торговлі Львів 1936. Стр. 32, ф. 4. Цінник насіння Народної Торговлі на 1936 закладений дуже солідно, багато дослідований, зважені рівноварті чужим найкращим насінням. На початку цінника „Сільський Господар“ і Рівнянський Союз Українських Кооператив стверджують, що Народна Торговля продає насіння найкращої якості. Для кожного українця буде великою приємністю мати в себе цей цінник. Його можна дістати безплатно по всіх складах „Народної Торговлі“, або в її централь: Львів, Ринок 36. Цей цінник призначений у великій мірі до того, що українське населення зрозуміє, що за добрим насінням треба звертатися до „Народної Торговлі“.

ЛІТОПИС БОЯКІВЩИНИ. Самбір 1936. Р. VI, ч. 7. Зміст: Ярослав Пастернак: Шинкова могила в Куличках. — Др. Володимир Кобляк: З археології Бояківщини. — М-р Ярослав Рудницький: З фонетик Бояківського говору. — о. Роман Луківч ЧСВВ: Дрогобицька українська кривавська університеті в XV і XVI віках. — Др. Франц Ковковський: З етнографічної збірки музею „Бояківщина“. — Ярослав Фальковський: З етнографічної збірки музею „Бояківщина“. — Др. Володимир Кобляк: Матеріальна культура села Жутоків, турчансько-го повіту. — Миславська. — Репетів. — Новий. — о. Юлія Кміт: Словник бояківського говору ч. V.

— Львівська хроніка. До мешканця ем. директора магістрату Писифа Каятковського приїзду. Колерника ч. 23 вломився злодій і розпоривши огнетреводу кару, забрав готівку 1.000 зол. і біжучею вартості кілька тисяч зол. — Скарбоний урядовець Н. повідомив поліцію, що його жінка втікла з якимсь приятелем, забравши з дому 1.700 зол.

— Краєва хроніка. Тибунал присяжних суддів у Львові засудив на домертну в'язницю Франца Гмерницького за участь у вимордуванні жидівської родини Кремерів у Вільці Мазовецькій коло Рван Руської. — 4-місний син рибаків Солювіа в Горигалах пов. Томаш, балачився на березі спадистого русла Дністра, впав у ріку і втопився. — На дорозі в німецькому селі Дорифель пов. Львів, 67-літнього Вільгельма Шампалла влітав вчором якийсь грабіжник і вкрав йому з кишені 26 зол. — В Перемишлі пропала без сліду 19-літня Ядвіга Пачковська, вилізавшись перед кількома днями з мешканця своєї сестри. Незадля тому брат Пачковської кинувся під потяг, який відїзав йому обі ноги.

— Кривавий грабунок у потязі. Підміський потяг, що курсує між Варшавою і Жирардовом, був перед кількома днями виводившись кривавого грабукового нападу. До окремого переділу III. класи увійшов якийсь чоловік з револьвером у руці і стероризувавши кількох пасажирів, стріляв до одного мучини, що держав шкряпину теку під пахвою. Вирвавши йому цю теку, грабіжник вискочив з потягу, що був в поміному руху, і побіг до недалекого лісу. За кілька мінут потяг припинено і за задитом пустилася погоня, але він шез без сліду. Показалося, що постріляним пасажиром був Яків Захман, якийсь спіртоват фірми у Гродзіську. У арабоналий течії він 10 тисяч зол. до варшавського банку. Захман умер до кількох хвилин.

— З Польщі. Під редакцію щоденника „Польські Західні“ в Катовицях підкинули петарду, якої вибух ушкодива сходив та шибів. — У Варшаві ведеться великий процес фальшивників монет, до яких належить також багатий ділч Ст. Кравецький. — В Рибеві засудили на домертну в'язницю цигана Матія Каспровича, що вбив пострелюкового Кухарського у Вільчі.

— Конкурс на повісті про большевиків. Французька академія виховання і суспільної допомоги, якої президентом є кардинал Болдрий, оголосила конкурс на повісті про большевиків. Головою конкурсального суду був визначений письменник Анрі Бордо, член французької академії. Першу нагороду (50.000 фр.) принадали російській письменниці Алії Рахматовій за її останню книжку „Фабрика нової людини“. Другу нагороду (20.000 фр.) одержав австрійський письменник Ерік Ф. Кінельт-Ледін за повісті „Еміттен, Шпісер унд Большевикен“, третю (5.000 фр.) російськи за книжку з російським мови п. м. „Незнайство“. Крім того впрішляли твори одній швейцарській письменниці і трьох французьких. Твори тенденційних, без естетичної вартості до конкурсів не допустили.

— Записав маєток державі. В румунському місті Крайові помер б. сенатор Жан Мігаїл, найбагатший чоловік у Румунії. Його маєток представляє вартість поверх мільярда левів. Мігаїл записав його державі з тою постановою, щоб 19 земельних діб розпарцелювати по 3 гектари між селяни. У всіх місцевостях, де знаходяться ці ділянки, мають створити вищі школи, а біля Бухарешту господарську академію.

— Рідні вісті. В місті Альтон у стейті Ілінойс живе 18-літній Роберт Вальон, якого уважають найнищим чоловіком на світі, бо є півтретя метра заввишки. — З Бразилії повідомляють, що в провінції Сан Паулю шириться пошесть жовтої гарячки.

З кіна.

КІНО „АТЛАНТИК“: „КАПІТАН БЛЯД“.

Фільм в англійської історії з XVII. віку, з домі павування Якова II, коли колоніальна сила Англії почала поширюватися на далекі моря. Молодого інтелігентного лікаря, що станув в обороні раленого ворога, засуджують жорстоко вільською владою на шибівницю; король дарує йому цю кару, разом із сотнями інших засуджених так, що продає їх усіх як рабів до перших колоній на карайських островах. У молодій, ідеальній людині накликає ненависть до влади; лікарем разом із товаришами „неодіт втікає на широке море. Так повстає одна із найславніших морських ватаг піратів, що нападають на приватні та державні кораблі. Вачимо як проводир цих піратів з душею збунтованого „нархиста стам ідейним патріотом. Найцікавіші в ція фільмі сцени морської битви, відтворені дуже ефективно. Знайомість із новою симпатичною пародією артистів Еродем Ліл і Олівією Гавілаєд.

УКРАЇНСЬКЕ ЮНАЦТВО. (Листопад 1918)

УКРАЇНСЬКЕ ЮНАЦТВО. (Ілюстрований журнал української молоді. — Львів, березень 1936. Р. IV, Ч. 1.
СПОРТ, часопис Українського Спортивного Союзу. Львів, 5. березня 1936. Р. I, Ч. 2.
КАМЕНЯРИ, голос молоді. Львів, березень 1936. Ч. 1.
ГОСПОДАРСЬКО - КООПЕРАТИВНИЙ ЧАСОПИС. Львів, 8. березня 1936. Р. XVI, Ч. 10.
ВІСТІ Музею Визвольної Боротиби України. Подзютий 1136. Ч. 11.

За оголошення редакція не відповідає.

З друкарні Вид. Спілки „Лізо“. Львів, Римок 10